

Takarítás, locsolás

Készülődés az ünnepekre

Itt a nyár, s vele az idegenforgalom. Ilyenkor Szegeden a szokottnál is több figyelmet fordítanak az utcák, terek tisztán tartására. A városgazdálkodási vállalat tisztasági részlege az ünnepi hetek idején minden évben jól bevált program szerint dolgozik.

Az úttörő-olimpiára a köz-tisztaságiak is felkészültek. Amíg a sportversenyek tartanak a Felső Tisza parton, esténként locsolnak egész a SZEOL-stadionig. Többször sópörnek az Etelka soron és a Keresztöltés utcán is. A tarjániak közül ugyanis főltehetően sokan kíváncsiak az ifjabbak sportvetélkedőjére. Kiemelt körzetnek számít Újszegeden a versenyszóda és a Kisstadion környéke, ahol az úszóversenyeket és a kézilabda-mérkőzéseket rendezik. Ez maga után vonja a Székely sor, az Odeszsai körút és a híd alapos takarítását is. Ezeket a helyeken elsősorban a csomópontokra kell ügyelni, mert általában ott szórják rakományukat az úttestre a gépkocsik.

Közben a Belváros Lenin körút által határolt részét sem hanyagolják el. Május óta nap mint nap két műszakban dolgozik a kis teljesítményű Rapid sópörgetőgép. Ebben a körzetben is, főleg a forgalmas útkereszteződéseket kell takarítani.

Az a tapasztalat, hogy az IKV-házak és az intézmények, üzletek előtt sajnos, gyakran nem törődnek eleget a sópörgetéssel. A járdán összegyűlt szemét pedig

könnyen „kerülhet” az útestre.

Kanikulai napokon mosás az utcákat. Ez abban különbözik a locsolástól, hogy a vizet nagyobb nyomással engedik az aszfalt-ra. A párolgás miatt inkább este és hajnalban érdemes locsolni, s csak ilyenkor lehet jól lehűteni a levegőt is. Júliusban a szabadtéri színpad környékén dolgoznak este felé a locsolóautók. Így, mire felharsan az előadásra hívó szignál, a térnek és környékének klímája kellemesen hűvös lesz. A szabadtéri játékok idejére egyébként a locsoláson kívül még egy intézkedés lép életbe. A Belvárosban reggel kilencig ki kell üríteni a szeméttárolókat. Ezért a szemétszállító kocsik is egy órával korábban kezdik a munkát, tehát hajnali ötkor. A szabadtéri játékok kezdése előtt egy alapos hídfürdést is terveznek, az egyik peremétől a másikig lecsutakolják a két part között átvíelő útszakaszt.

A Belvárosban az Aradi vértanúk tere, a Komócsin Zoltán tér, valamint a zsinagóga és Palánk négysszege az a terület, ahol a nyáron legtöbbet dolgoznak majd a tisztasági részleg emberei. Remélhetőleg olyan hatáson, hogy a parkolókból is sikerül kitakarítani a szeméteket. És még annál is többen tesznek a város tisztaságáért, mint az eddigi években, amely egyébként egyetlen napon 70 ezer forintba került.

J. E.

Munkavédelem és üzemegészségügy

A vasasszakszervezet a közelmúltban felmérte a vállalatok üzemegészségügyi helyzetét, s megállapította, hogy az összességében javult. Ugyanakkor még sok üzemben korszerűtlenek a munkafeltételek. A vasasszakszervezet keddi központi vezetőségi ülésén örövendesnek ítélték, hogy a szilvizis — a rendszeres szűrővizsgálatok és a szigorú munkahigiénés rendelkezések eredményeként — ma már csak ritkán fordul elő. További teendőket kíván viszont, hogy a vasiparban dolgozók 10 százaléga zajártalomnak, közel 4 százaléka vegyi és 1 százaléka vibrációs ártalomnak van kitéve.

A központi vezetőség azt is megállapította, hogy a vállalatok középtávú és éves terveikben differenciáltan határozzák meg szociálpolitikai feladataikat. A munkavédelem fejlesztésére ebben az öt éves tervidőszakban 15 milliárd forintot szántak.

Valamelyest javult a táppénzhelyzet, szervezetté, rendszeressé vált a betegellenőrzés. Az utóbbi egy évben a vállalatok 600 visszaváltóval szemben indítottak fegyelmet. A társadalombiztosítási tanácsok is egyre bátrabban élnek a táppénzletiltás jogával.

A vasasszakszervezet központi vezetősége állást foglalt és javaslatokat dolgozott ki az üzemegészségügy további lényeges javítására. Üzemegészségügyi célokra eddig 262 millió forintot fordítottak.

(MTI)

Árak és arányok

A hírek magukért beszélnek. Valahogy így kezdődött: benzinkorlátozás Görögországban. Az autók rendszámának páros vagy páratlan végződése szerint, egy-egy hétvégén csak a kocsik fele közlekedhet. A rendelkezést megszegők számára szigorú pénzbüntetést helyeznek ki-látásba. Aztán Jugoszlávia követi a példát. Még hét közben is szelektálva, egy-egy napon, rendszám szerint az autók használatát. S tovább korlátozzák a sebességet is. Benzinadagolás Californiában. Botránykó, példátlan eset az USA-ban. Közben leszavazzák Carter energiatakarékosági programját a kongresszusban. Benzináremelés Ausztriában, Bulgáriában, Magyarországon és Romániában. A francia államfő főhíborodott nyilatkozatot tesz: az Egyesült Államok minden racionális mértéket meghaladó energiafőhasználása legalábbis nagymértékű inflációhoz, gazdasági visszaeséshez, a legrosszabb esetben pedig akár világháborúhoz vezethet. S egy napra rá a hír: New York államban is hatalmas sorok állnak az üres benzinkutaknál. S az USA-ban mégis változatlanul olcsón tartják a belföldi fogyasztói árakat. Új rendelkezés Cipruson: szombat déltől hétfő reggelig zárva tartanak a benzinkutak...

Hát igen. Nem hittünk a mumusnak. A jóslatoknak, amelyeknek vagy nyolc évvel ezelőtt lapunkban is jó néhány sor teret adtunk. Amelyek szerint — a felhasználás ilyen gyors növekedése mellett — a világ olajkészletei századunk vége előtt végesen gyors fogyásnak indulnak. Nem hittünk a farkasban, s íme, megérkezett. Igaz, egyelőre inkább csak áremelések formájában. Hiszen az előbbieket után egy újabb újsághír: a nem éppen „radikális” beállítottságáról ismert Kuvait azt fontolgatja, hogy az OPEC legközelebbi értekezletén az eddigi „áremelgetősi” helyett drasztikus áremelést fog javasolni, hogy a felhasználókat végre komolyabban rászorítsák a takarékosagra, az új energiaforrások főkutatására. S a megjegyzés az „áremelgetősi”-hez: egyes adatok szerint az utóbbi, nem egészen tíz évben az olajárak nyolcszorosra emelkedtek!

Tehát folytatódni fognak a nemzetközi piacokon az áremelések, amelyek eredményeként legutóbb nálunk 20, de Romániában például 40 százalékkal emelkedtek egyes üzemanyagok árai. A tendencia egyértelmű, világos, úgy hogy esetünkben nem is magán a folyamaton, inkább az arányokon érdemes elgondolkodnunk.

Tudom, az árak növekedése sosem népszerű. Mégis beszélnünk kell róla, hiszen a világ gazdaságában, s egyúttal a magyar népgazdaságban végbemenő változások belső arányait sem hagyhatják érintetlenül. S ha mindenekelőtt félünk az árak növekedésétől, az rendszert arra vezet, hogy később drasztikusabb megoldásokhoz kell nyúlni, vagy egy-egy ár megváltoztatásával csak félmegoldásokat érhetünk el, ha a lehetségesnél és az ésszerűnél tovább halogatjuk a dolgot.

Igaz, senkinek sem öröm, ha valami megdrágul. Bevallom, én is szívtam a fogamat, amikor először mutattat a korábbinál többet a benzinkút órája. Ám az ügyször több szempont is hozzátartozik. Miért dotáljuk a benzinárakat? Vagyis, miért fizessen az is az én autózásomért, akinek

nincs és nem is lesz kocsija? Sőt, miért fizessen például én is a külföldi turisták benzinjét? Igaz, szívtam a fogamat a benzinkútnál, de méginkább fájt lett volna az úgy, ha korábban már nem közelítettük volna üzemanyagárainkat a világpiacon árhoz, s most, vagy később esetleg negyven, hatvan, vagy ki tudja, hány százalékkal kellett volna egyik napról a másikra a valós árak után rugaszkodnunk...

Tudom, nehéz szenvedélyek nélkül árakról beszélni, mégis, ebben az esetben is inkább az eszünkre, mintsem érzelmeinkre van szükség. Tudomásul kell vennünk, hogy az olaj nagy részét importáljuk, s árainknak követniük kell a behozatali árak változásait, mert különben csődbe jut az ország. Ez a folyamat senkinek sem tetszik, de más választásunk nincs.

Sokan mondják mindezt: rendben van, de hát a fizetések... Azok miért nem követik az árakat?

Nos, ennek is több oldala van. Az olaj, vagy a benzin drágulását sehol sem követi a bérek emelkedése, mert a két dolog nagyrészt független egymástól. S hogy egy-egy fejlett ipari országban a fizetések elérik a mi jövedelmeink két-háromszorosát is? Ezt viszont lehetővé teszi az ottani két-három-négyeszeres termelékenység. És több bért adni csak nagyobb megtermelt, és főleg eladott értékért lehet.

Ez is hozzátartozik a képhez. S az is, hogy az áraknak elsősorban az a feladata, hogy a fogyasztást a kereslet és a kínálat szerint befolyásolják. Hiszen sokan értetlenkedtek annak idején például a hús, vagy a fűtőanyagok árának emelésekor: mi szükség volt rá, ha az addigi dotációt hozzácsapták a jövedelmekhez, fizetési-egésztetés címén? Az állam egyik zsebéből a másikba teszi a pénzt? Nos, a reális árak még akkor is jól tesznek az ország költségvetésének, ha a dotációt megszüntetve, az ártámogatásra fordított összegeket maradéktalanul „kiosztják”, hozzáteszik a jövedelmekhez. Ekkor ugyanis legalább csökken a pazarlás, s ha az emberek az árban is érzik a termék tényleges értékét, inkább megfontolják, mennyit vesznek, használjanak föl abból. Ez viszont végül is azt eredményezi, hogy inkább a kínálat, a tényleges értékek figyelembe vétele szerint alakul fogyasztási szerkezetünk, hogy háromszor is megmondjuk a pocskolást, s hogy ezáltal javul az ország gazdasági helyzete, egyensúlya is. S épp ez az egyik alapfeltétele a hatékonyabb, a fejlesztést értelmebben szolgáló importnak is, amely végülis gyorsíthatja a gazdaság, a termelés hatékonyabbá válását, s így a fizetések, jövedelmek növelését is.

Vagyis, a róka fogta csuka, csuka fogta róka esetével állunk szemben. Ezt a folyamatot nem kerülhetjük el, mert akkor aránytalanná, torzzá válik fogyasztási szerkezetünk (beleértve természetesen a vállalatok nyersanyag- és energiafogyasztását is!), s mindezzel olyan terheket akasztanánk a költségvetés, az ország nyakába, amely lehetetlenné tenné a kibontakozást. Ezt be kell látnunk, s azt is, hogy a kivárá, a halogatás taktikája ebben az esetben vagy félmegoldásokhoz, vagy ugrásszerű, nehezebben elviselhető változásokhoz vezethet csupán.

Szávay István

Nők a munkában, a közéletben

Párttaggyűlés a szegedi Felszabadulás Tsz-ben

A sürgős mezőgazdasági munkák nem engedték meg zsúfolt napirendű párttaggyűlést a szegedi Felszabadulás Tsz-ben sem. A helyzetnek megfelelően csak halasztást nem tűrő napirendet terjesztett elő *Tóvizi Imre* párttitkár: tagfelvétel; A nők helyzete a termelőszövetkezetben; Tájékoztató a szövetkezeti beruházásokról.

A második napirend témájának tárgyalása előtt jó bevezetésként hatott, hogy a pártba az újonnan ajánlottak közül két fiatal szakmunkásnő — *Papdi Gizella* és *Czirok Pirokska* — felvétel mellett szavazott a taggyűlés. Mindkettőnek egyik ajánlója a tévész KISZ-szervezete volt. *Kotogány Mihály* mezőgazdasági elnökhelyettes beszámolója tévészükben a nők helyzetéről tükrözte azt a törekvést, hogy jó nyomon haladnak az MSZMP KB 1970-ben hozott nőpolitikai határozatának végrehajtásában. Azóta mit valósítottak meg?

A nők élet- és munkakörülményeinek változásában leginkább szerepet játszik a közös munkában való részvétel, illetve annak állandóvá tétele. Egész esztendőben kell munkát biztosítani a nőknek is. A Felszabadulás Tsz-ben a nők többsége a kertészeti főágazatban dolgozik korszerű telepeken, valamint az ISV-rendszerű serestépeken, ahol betanított munkássá képezték őket.

Jóllehet ebben a szövetkezetben a nők foglalkoztatása az alacsonyabb szakmai követelményeket támaztó segéd- és betanított, valamint az adminisztratív munkakörben szélesedett ki, mégis a szakmai képzettség megszerzésére való törekvés a jel-

lemző. A tévész nődolgozói közül heten egyetemi, illetve főiskolai, 34-en középfokú végzettséggel rendelkeznek és 23-an szerzik szakmunkás-képesítést. Az 1977/78-as politikai oktatási évadban a kihelyezett marxizmus-leninizmus középiskolában végzetek 50 százaléka nő.

A nők érdeklődésének növekedése a politikai kérdések, a politikai iskolázottság megszerzése iránt annak is tulajdonítható, hogy a tévész párt- és gazdasági vezetősége segíti és támogatja őket a munka mellett a továbbtanulásban. Társadalmi tanulmányi ösztöndíjban részesül most is felsőfokú oktatási intézményben tanuló két nő, a szakmunkásképzésben ugyanezt három kapják.

Az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének következtetésen érvényt szereztek a Felszabadulás Tsz-ben. A nők esetében is az elvégzett munka az alapja a bérezésnek.

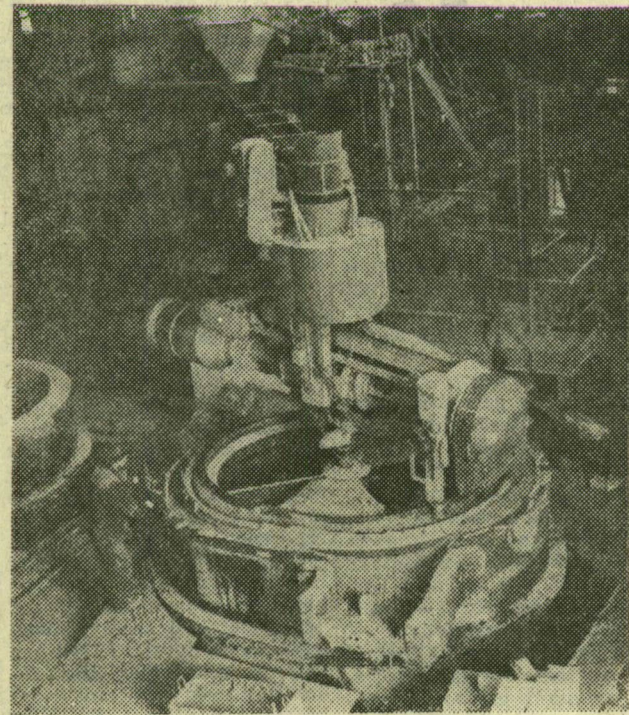
A nők erkölcsi, anyagi megbecsülésének bizonyítéka ebben a közös gazdaságban az is, hogy létszámuknak megfelelő arányban részesülnek munkájuk, a közéletben betöltött szerepük alapján kitüntetésben, jutalomban, üdültetésben, külföldi utazásban. Újszegeden sportpálya, a III. üzemrészben klubhelyiség és könyvtár várja a tévész nődolgozóit is.

Nagy gondot fordít a tévész párt- és gazdasági vezetősége arra is, hogy a területi szervekben megfelelő arányban képviseltessék magukat a nők. Száztizenöt tisztviselőből 27 a nődolgozó, s ez az arány még jobb a vezetőségben, az oktatási és kulturális bizottságban, a küldöttgyűlés összetételében

annak alapján is, hogy tíz munkahelyből háromban nők töltik be a vezetést.

A taggyűlésen mind a beszámoló, mind a hozzászólásokból az csendült ki, hogy a termelő, és irányító munkában, a különböző tisztségekben jól megállják helyüket a nők, odaadón, lelkiismeretesen látják el feladataikat.

L. F.

A Dunai Vasmű üstelekészítő műhelyében Slinger-típusú homokröpítő gépet alkalmaznak az acélmű-öntőüstök monolitikus belsőelének készítéséhez. A gép munkába állításával megszűnt a nagy vibráció miatt rendkívül egészségtelen fizikai munka, s míg azelőtt hat fő egy műszakban egy üstöt készített el, azt a munkát most a gép négy dolgozóval fél óra alatt elvégzi

A vasút feladatairól

A MÁV júniusi, mintegy 11 millió tonnás áruszállítási teljesítménye meghaladta ugyan a tavalyit, de a tervezettet nem érte el, s az elmúlt hat hónapban fuvarozott 65,3 millió tonna áru is csak megközelíti a múlt évi eredményt — jelentette be Szabó Béla, a MÁV vezérigazgató-helyettese a Vasutasok Szakszervezete központi vezetőségének keddi ülésén.

A beszámoló hangsúlyozta, hogy a vasutasság zöme igyekezett helytállni, de az év jobb előkészítése ellenére sem teljesítették a maguk szabta magasabb követelményeket. Jóllehet, az előszállítási időnyben a tavalyinál 670 ezer tonnával több árut továbbítottak, még ez is kevés a második félév tehermentesítéséhez. A következő hat hónapban célratörő, szervezettebb, jobban irányított munka, jobb köz- és mozdonygazdálkodás, a társvállalatokkal, a fuvarozatókkal még szorosabb együttműködés szükséges ahhoz, hogy a népgazdasági szállítási feladataiból a vas-

út a ráháruló részt teljesíthesse. A vezérigazgató-helyettes bejelentette, hogy az első félév elmaradás pótlására az idén sem nélkülözhetnek néhány korlátozó intézkedést. Szeptember 1-től például ismét köztúrra terelnek bizonyos rövid távú fuvarokat.

A központi vezetőség ülésén sor került az üzembiztonság és a munkavédelem helyzetének közös megvitatására. Az elmúlt fél évben ugyanis 61 esetben történt közlekedő vonattal baleset, köztük néhány súlyos következményekkel, nagy anyagi károkkal, személyi sérülésekkel is járt. A baleseteket minden esetben a szabályok durva megsértése, túrhelytelen lazaságok, személyi mulasztások okozták.

A központi vezetőség hangsúlyozta: nincs helyük a MÁV felelősségteljes tevékenységében azoknak, akik selejtes munkájukkal életet veszélyeztetnek, súlyos anyagi károkat okoznak, s ezzel rontják a sok tízezer vasutas becsületes munkájának vitathatatlan értékét is.